

Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі
«O'ntustik Qazaqstan medicina akademiasy»
AQ жанындағы медицина колледжі

«Келісіді»
ЗШП Бас дәрігердің орынбасары

Турдалиева А.А.

«05» 2023 ж.

«Бекітемін»

«ОКМА» AQ жанындағы
медицина колледжінің директоры
Кушкарова А.М.

«05» 2023 ж.

ОҚУ ЖҰМЫС БАҒДАРЛАМАСЫ

Мамандығы: 09130100 «Мейіргер ісі»

Біліктілігі: 4S09130103 «Жалпы практикадағы мейіргер»

Оқу түрі: күндізгі

Оқытудың нормативтік мерзімі: 2 жыл 10 ай

Курс: 3

Семестр: 5

Пәні: СД10 «Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»

Бақылау нысаны: Емтихан

Барлық сағат/кредит көлемі KZ: 48 /2

Шымкент 2023 ж.

Оқу жұмыс бағдарламасын Қазақстан Республикасының мемлекеттік жалпыға міндетті беру стандарты үлгісінде 09130100 «Мейіргер ісі» мамандығы бойынша 4S09130103 «Жаңа практика мейіргері» біліктілігінің оқу жұмыс жоспары негізінде «Наркология курсы бар психиатриялық аурулар» пәні бойынша Тулепбергенова Г.У. оқытушысымен құрастырды

«Клиникалық пәндер» кафедрасының отырысында қаралды және ұсынылды.

хаттама № 1 " 01 " 09 2023 ж.

Кафедра меңгерушісі Махмут А.Ө. Махмут А.Ө.

ПЦК мәжілісінің отырысында қаралды және ұсынылды:

№ 1 хаттама " 04 " _____ 2023 ж.

ПЦК төрайымы Темир И.О. Темир И.О.

Әдістемелік Кеңес отырысында мақұлданды:

№ _____ хаттама " 05 " 09 2023 ж.

ӘК төрағасы _____ Мамбеталиева Г.О.

OÑTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Оқу жұмыс бағдарламасы		17 беттің 3беті

Оқытушылар туралы мәліметтер

№ п/п	Т.А.Ж.	Атқаратын қызметі, дәрежесі	Пәні	Электронный адрес
1	Махмут А.Ә.	Кафедра меңгерушісі	«Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»	Aidamahmut11@mail.ru
2	Тулөпбергенова Г.У.	Оқытушы м.ғ.магистрі	«Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»	Tulepbergenova.g@mail.ru
3	Мерекеева Г.А.	Оқытушы м.ғ.магистрі	«Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»	Gmerekееva@mail.ru
4	Коньрбаева К.Н.	Оқытушы	«Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»	Kkonyrbaeva@mail.ru
5	Ақылбек Ұ.М.	Оқытушы	«Наркология курсы бар психиатриялық аурулар»	Uldanaakylbek@mail.ru

OŃTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Оқу жұмыс бағдарламасы		17 беттің 4беті

1.1 Кіріспе: «Психиатрия және наркология» медицинадағы маңызды және өзекті пәндердің бірі болып саналады. Заманауи психиатрия әлеуметтік саясат, мәдениеттану, әдет-ғұрыптық ғылымдармен, биологиялық ғылымдармен және жалпы медицинамен шекаралас. Бұл шекаралардың ішінде заманауи психиатрияның келесі бөлімдері орналасқан – психикалық денсаулық қауіпсіздігі, психиатриялық көмекті ұйымдастыру, әлеуметтік психиатрия, клиникалық психиатрия, сонымен қатар геронтопсихиатрия және балалар (оның ішінде микрорпсихиатрия) және жасөспірімдер психиатриясы.

Наркология – психоактивті заттарға тәуелділіктің пайда болу шарттары мен механизмдерін, олардың әсерінен туындаған ауруларды диагностикалау, емдеу және алдын-алудың барабар әдістерін әзірлеу мақсатында олардың уытты әсерін зерттейтін ғылыми пән. Наркологияның басты міндеттерінің бірі науқастарды алкогольизм мен наркоманиядан емдеу болып табылады.

Тұтастай алғанда, медициналық профилактика адамдардың нашакорлық аурулары, олардың шекаралары, клиникалық және мінез-құлықтық көріністері, жас ерекшеліктері, алкоголь мен есірткінің адам ағзасына токсикалық әсері туралы дұрыс ақпараттан тұрады. Заманауи жалпы медицина дәрігері науқасты және оның туыстарын клиникалық және қосымша тексеру әдістері негізінде, ең алдымен, алғашқы медициналық-санитарлық көмек деңгейінде тиісті профилактикалық іс-шаралардың объектісіне айналатын, жоғары қауіпті топтарды анықтай алуы керек.

Пәннің саясаты:

№	Студенттерге қойылатын талап	Орындамаған жағдайда айыптау шаралары
1.	Себепсіз сабақ қалдыру рұқсат етілмейді.	Тәжірибелік сабақты себепсіз қалдырған жағдайда бж қойылады.
2	Себеп бойынша қалдырылған сабақтарды өз уақытысында өтеу.	Себепті қалдырылған сабақтар тек деканат рұқсатымен (өтеу қағазы) өтеледі.
3	Дәріс және тәжірибелік сабақтарға уақытылы келу.	Студент 5 минуттан артық кешіксе сабаққа жіберілмейді. Оқу журналына және дәріс журналына бж қойылады.
4	Студенттің сыртқы келбеті талапқа сай болуы (халат, колпак, ауыстыратын аяқ киім және т.б.).	Студенттің сыртқы көрінісі талапқа сай болмаған жағдайда сабаққа немесе дәріске жіберілмейді және тәжірибелік журналда немесе дәріс журналында бж қойылады.
5	Студентте медициналық санитарлық кітапшаның болуы.	Медициналық санитарлы кітапшасыз студент клиниканың бөлімшеріне жіберілмейді және тәжірибелік журналға бж қойылады.
6	Студент оқытушыларға, курстастарына сыйластық пен қарауы қажет.	Студент құрметсіздік танытқан жағдайда, бұндай мінез-құлқы кафедра жиналысында талқыланады, деканатқа және ата-анасына жеткізіледі.
7	Кафедраның мүліктеріне студенттердің қамқорлық жасауы.	Мүліктерді бұзған жағдайда, студент өз күшімен қалпына келтіреді.

1.2. Пәннің мақсаты: Поликлиника жағдайында және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларды ересектер мен балаларда ерте диагностикалау үшін;

OÑTÜSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	
Оқу жұмыс бағдарламасы	17 беттің 5беті	

госпитальға дейінгі деңгейде және үй жағдайында психикалық және наркологиялық ауруларға емдеу-профилактикалық шаралардың кешенін жүргізу үшін; психиатриялық және наркологиялық аурулардың госпитальға дейін және госпиталь деңгейінде шұғыл жағдайларды диагностикалау және дәрігерлік көмек көрсету үшін және сот-психиатриялық және наркологиялық экспертизаларды анықтау үшін керек білімдер мен тәжірибелік дағдалырды қалыптастыру.

1.3. Пәннің міндеттері:

- клиника-анамнездік деректердің негізінде ең жиі тараған психиатриялық ауруларды диагностикалауды үйрету;
- психиатриялық және наркологиялық ауруды зерттеуінің тәжірибелік дағдыларын қалыптастыру және патологиялық белгілердің негізінде локализация мен процесстің табиғатын анықтау үшін олардың диагностикалық маңызын бағалау;
- қосымша зерттеу әдістерінің деректерін дұрыс анықтай білу – электрофизиологиялық, биохимиялық, иммунологиялық, нейровизуализациялық және басқалар;
- ем тағайындауға, профилактикалық шараларды жүргізуге және еңбекке жарамдылығын анықтауға негіз болатын жиі тараған аурулардың клиникалық диагнозын белгілеуді үйрету;
- әртүрлі аурулар кезінде нерв жүйесінің өзгерістері туралы нақты ой қалыптастыра білу;
- клиникалық симптомдар мен синдромдар негізінде наркотикалық заттарды дифференциалды анықтай білу;
- неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың негізгі алдын алу принциптері мен шараларына үйрету;
- психиатрия және наркологиядағы құқықтық сұрақтарының принциптеріне үйрету.

1.4. Пәнді оқытудың соңғы нәтижелері

- неврологиялық, психиатриялық және наркологиялық аурулардың диагностикасының негіздерін;
- госпитализацияға жататын клиникалық көріністерін; науқастарды үй жағдайында жүргізудің ережелерін біледі;
- Білімін және түсінгенін қолдана білу: науқастарды дайындауды қолданады және зертханалық-инструментальды зерттеу әдістерін жүргізуге қатысады;
- психиатриялық және наркологиялық аурулармен жұмыс жүргізгенде қауіпсіздік шараларын қолданады, профилактикалық шараларды ұйымдастыруға қатысады; неврология, психиатрия және психологияда ғылыми зерттеу әдістері мен академиялық жазуларды қолдана біледі;
- неврология, психиатрия және психологияда фактілердің, құбылыстардың, теориялардың және олардың өзара тәуелділігінің білімі мен түсінігін қолданады; академиялық шыншылдықтың принциптері мен мәдениетінің мәнін түсіне біледі.

1.5. Пререквизиттер: латын тілі, қалыпты анатомия, қалыпты физиология, патологиялық анатомия, патологиялық физиология, психология негіздері және қатынас дағдылары, неврологиядағы мейіргерлік іс, фармакология негіздері, мейіргерлік іс негіздері, терапиядағы мейіргерлік іс, эпидемиология және жұқпалы ауруларындағы мейіргерлік іс, медициналық психология.

OŃTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	
Оқу жұмыс бағдарламасы	17 беттің 6беті	

1.6. Постреквизиттер: арнайы пәндер (наркология курсы бар психикалық аурулар, оториноларингология, офтальмология, дерматовенерология).

1.7. Тақырыптық жоспар: әр сабақтың тақырыптары, қысқаша мазмұны оқыту түрлері(әдістері) сабақтың ұзақтығы(аудиториялық сабақтар симуляция) .

Пәннің қысқаша мазмұны: психиатрия пәні, міндеттері мен мазмұны. Басқа пәндердің ішіндегі психиатрияның орны. Сезу және қабылдау бұзылыстары. Ойлау бұзылыстары. Есте сақтау, назар мен интеллекттің бұзылыстары. Эмоционалды-еріктілік сферасының бұзылыстары. Назар мен ойлау патологиясы. Тұлғаның бұзылыстары.

1.7.3. Аудиториялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№ П/п	Аудиториялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психиатрияның құқықтық мәселелері.	Психиатрия дамуының негізгі кезеңдері. Психиатриялық көмек туралы заңдар. Психиатриялық қызметті ұйымдастыру: стационарлық, амбулаториялық. Еңбек, сот және әскери сараптама мәселелері. Психиатриядағы этика және медициналық деонтология мәселелері. Психиатриялық стационарда науқастарға қызмет көрсету ерекшеліктері. Агрессия мен психомоторлы қозу кезінде физикалық қысылу шаралары мен әдістері.	1
2	Танымдық іс-әрекеттің бұзылуы.	Сезім мен қабылдаудың бұзылуы. Сенсорлық синтездің бұзылуы. Әртүрлі психикалық аурулардағы қабылдаудың бұзылуының ерекшеліктері. Ойлау және оның бұзылуы. Ойлау патологиясының диагностикалық маңызы. Өте құнды идеялар. Ұғымның анықтамасы және клиникалық маңызы. Жалықтыратын жай-күйі. Сандырақ синдромдар. Психикалық автоматизм синдромы. Зейін, есте сақтау және ақыл-ойдың бұзылуы.	1
3	Эмоционалды және қимыл-ерікті бұзылулар.	Эмоционалды және мотор-ерікті бұзылулар. Аффективті және ерікті бұзылулар. Маникалық синдром. Депрессиялық синдром. Депрессияның клиникалық формалары. Аффективті синдромдардағы соматикалық бұзылулар. Мотор-ерікті сфераның бұзылуының патофизиологиялық механизмдері туралы қазіргі заманғы идеялар. Әр түрлі аурулардағы мотор-ерікті саланың бұзылуының ерекшеліктері. Кататоникалық ступор. Психомоторлы қозу, оның клиникалық түрлері (маникалық, кататоникалық, эпилептиформалық,	1

		импульсивті). Психомоторлық қозуды тоқтату. Қимыл-қозғалыс саласы бұзылған науқастарға күтім жасау ерекшеліктері.	
4	Бұзылған сана синдромы.	Сананың жоғалу синдромдары: делирий, онейроид, аменция, сананың ымырт түсуі. Пароксизмальды құбылыстар: ұстамалар, сананың ерекше күйлері.	1
5	Шизофрения және шизотиптік бұзылыс.	Шизофренияның мәні туралы сұрақтың түсінігі мен қазіргі жағдайын анықтау. Шизофренияның негізгі және қосымша белгілері туралы түсінік. Шизофренияның негізгі клиникалық түрлері. Шизофрения ағымының түрлері. Балалық және кеш жастағы шизофренияның ерекшеліктері. Шизофренияның этиопатогенезі туралы қазіргі идеялар. Шизофренияны емдеудің принциптері мен түрлері. Асқынулар, жанама әсерлер, психофармакологиялық препараттарды қолдануға қарсы көрсетілімдер, психофармакологиялық препараттарды түзеткіштер. Шизофрениядағы оңалтудың негізгі принциптері. Аралық бақылау	2
6	Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар.	Агорафобия. Әлеуметтік фобиялар. Дүрбеленнің бұзылуы. Обсессивті-компульсивті бұзылыс. Диссоциативті (конверсиялық) бұзылулар. Соматоформаның бұзылуы. Неврастения. Бұл бұзылулардың этиологиясы, клиникасы, емі және алдын-алу.	1
7	Ми жарақатымен және эпилепсиямен байланысты психикалық бұзылулар.	Бас сүйек-ми жарақатының әртүрлі кезеңдеріндегі клиникалық көріністер: бастапқы және жедел (сананың бұзылуы, амнезия, астения, вегетативтік және вестибулярлық бұзылулар, эпилептиформалық қозуы бар транзиторлық психоздар, делирий, жедел галлюциноз, Корсаков синдромы, жергілікті неврологиялық симптомдар), ұзақ мерзімді салдарлар кезеңі (церебрастения, тұлғаның өзгеруі бар энцефалопатия, құрысу синдромы немесе деменция). Емі.	1
8	Аффективті бұзылулар.	Маникалық эпизодтың, биоларлы аффективті бұзылыстың, депрессиялық эпизодтың, қайталанатын бұзылыстың негізгі клиникалық көріністері. Циклотимия-эпидемиология, этиология, клиника. Дистимия-эпидемиология, этиология, клиника. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	1
9	Алкоголизм (ургенттік күйлер).	Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық бағалау.	1

OÑTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	
Оқу жұмыс бағдарламасы	17 беттің 8беті	

		<p>Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық бұзылулар. Алкоголизмді емдеу: шығару синдромын тоқтату, детоксикация шартты рефлекторлық терапия, сенсбилизаторлар. Алкогольдік (металкогольдік) психоздар. Делириймен шығару жағдайы. Жедел және созылмалы алкогольдік галлюциноз. Алкогольді параноид (делирий және қызғаныш). Корсаковский психоз. Гайе-Верниктің жедел алкогольдік энцефалопатиясы. Алкогольдік психоздарды емдеу және алдын-алу әлеуметтік қауіпті мінез-құлық жағдайындағы тактика, қозуды тоқтату әдістері.</p>	
10	Нашақорлық және уытқұмарлық (ургенттік жай-күй).	<p>Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы. Налорфин апиынның шығарылуын жедел диагностикалау құралы ретінде. Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер. Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром. Нашақорлық пен уытқұмарлықты емдеу және алдын алу.</p> <p>Аралық бақылау</p>	2
	Барлығы:		12с.

1.7.4.Симуляциялық сабақтың тақырыптық жоспары.

№ П/п	Симуляциялық сабақтың тақырыбы	Қысқаша мазмұны	Сағат саны
1	Психиатрияның құқықтық мәселелері.	Психиатрия дамуының негізгі кезеңдері. Психиатриялық көмек туралы заңдар. Психиатриялық қызметті ұйымдастыру:	6

		стационарлық, амбулаториялық. Еңбек, сот және әскери сараптама мәселелері. Психиатриядағы этика және медициналық деонтология мәселелері. Психиатриялық стационарда науқастарға қызмет көрсету ерекшеліктері. Агрессия мен психомоторлы қозу кезінде физикалық қысылу шаралары мен әдістері.	
2	Танымдық іс-әрекеттің бұзылуы.	Сезім мен қабылдаудың бұзылуы. Сенсорлық синтездің бұзылуы. Әртүрлі психикалық аурулардағы қабылдаудың бұзылуының ерекшеліктері. Ойлау және оның бұзылуы. Ойлау патологиясының диагностикалық маңызы. Өте құнды идеялар. Ұғымның анықтамасы және клиникалық маңызы. Жалықтыратын жай-күйі. Сандырақ синдромдар. Психикалық автоматизм синдромы. Зейін, есте сақтау және ақыл-ойдың бұзылуы.	6
3	Эмоционалды және қимыл-ерікті бұзылулар.	Эмоционалды және мотор-ерікті бұзылулар. Аффективті және ерікті бұзылулар. Маникалық синдром. Депрессиялық синдром. Депрессияның клиникалық формалары. Аффективті синдромдардағы соматикалық бұзылулар. Мотор-ерікті сфераның бұзылуының патофизиологиялық механизмдері туралы қазіргі заманғы идеялар. Әр түрлі аурулардағы мотор-ерікті саланың бұзылуының ерекшеліктері. Кататоникалық ступор. Психомоторлы қозу, оның клиникалық түрлері (маникалық, кататоникалық, эпилептиформалық, импульсивті). Психомоторлық қозуды тоқтату. Қимыл-қозғалыс саласы бұзылған науқастарға күтім жасау ерекшеліктері.	6
4	Бұзылған сана синдромы.	Сананың жоғалу синдромдары: делирий, онейроид, аменция, сананың ымырт түсуі. Пароксизмальды құбылыстар: ұстамалар, сананың ерекше күйлері.	6
5	Шизофрения және шизотиптік бұзылыс.	Шизофренияның мәні туралы сұрақтың түсінігі мен қазіргі жағдайын анықтау. Шизофренияның негізгі және қосымша белгілері туралы түсінік.	6

		Шизофренияның негізгі клиникалық түрлері. Шизофрения ағымының түрлері. Балалық және кеш жастағы шизофренияның ерекшеліктері. Шизофренияның этиопатогенезі туралы қазіргі идеялар. Шизофренияны емдеудің принциптері мен түрлері. Асқынулар, жанама әсерлер, психофармакологиялық препараттарды қолдануға қарсы көрсетілімдер, психофармакологиялық препараттарды түзеткіштер. Шизофрениядағы оңалтудың негізгі принциптері.	
6	Невротикалық, стресске байланысты және соматоформалық бұзылулар.	Агорафобия. Әлеуметтік фобиялар. Дүрбелеңнің бұзылуы. Обсессивті-компульсивті бұзылыс. Диссоциативті (конверсиялық) бұзылулар. Соматоформаның бұзылуы. Неврастения. Бұл бұзылулардың этиологиясы, клиникасы, емі және алдын-алу.	6
7	Ми жарақатымен және эпилепсиямен байланысты психикалық бұзылулар.	Бас сүйек-ми жарақатының әртүрлі кезеңдеріндегі клиникалық көріністер: бастапқы және жедел (сананың бұзылуы, амнезия, астения, вегетативтік және вестибулярлық бұзылулар, эпилептиформалық қозуы бар транзиторлық психоздар, делирий, жедел галлюциноз, Корсаков синдромы, жергілікті неврологиялық симптомдар), ұзақ мерзімді салдарлар кезеңі (церебрастения, тұлғаның өзгеруі бар энцефалопатия, құрысу синдромы немесе деменция). Емі.	6
8	Аффективті бұзылулар.	Маникалық эпизодтың, биоларлы аффективті бұзылыстың, депрессиялық эпизодтың, қайталанатын бұзылыстың негізгі клиникалық көріністері. Циклотимия-эпидемиология, этиология, клиника. Дистимия-эпидемиология, этиология, клиника. Суицидтік мінез-құлық. Аффективті бұзылуларды емдеу және алдын-алу.	6
9	Алкоголизм (ургенттік күйлер).	Алкогольмен жедел улану. Мас болу дәрежесі. Мас болу диагностикасы. Жедел алкогольдік интоксикацияны емдеу. Патологиялық мас болу, диагностика және сот-психиатриялық	6

		бағалау. Алкоголизмнің клиникалық көріністері: ағым кезеңдері. Алкогольді абстинентті синдромы. Алкоголизмнен туындаған неврологиялық және соматикалық бұзылулар. Алкоголизмді емдеу: шығару синдромын тоқтату, детоксикация шартты рефлекторлық терапия, сенсбилизаторлар. Алкогольдік (металкогольдік) психоздар. Делириймен шығару жағдайы. Жедел және созылмалы алкогольдік галлюциноз. Алкогольді параноид (делирий және қызғаныш). Корсаковский психоз. Гайе-Верниктің жедел алкогольдік энцефалопатиясы. Алкогольдік психоздарды емдеу және алдын-алу әлеуметтік қауіпті мінез-құлық жағдайындағы тактика, қозуды тоқтату әдістері.	
10	Нашақорлық және уытқұмарлық (ургенттік жай-күй).	Үлкен нашақорлық синдромы. Нашақорлықтың негізгі түрлері. Апиын тобының препараттарын қолдану: жедел және созылмалы апиын интоксикациясының белгілері, шығару синдромының клиникасы. Налорфин апиынның шығарылуын жедел диагностикалау құралы ретінде. Қарасора препараттарын қолдану, жедел және созылмалы гашиш интоксикациясының клиникасы. Кокаиномания, кокаинді бір рет қабылдаудағы және созылмалы интоксикациядағы психикалық бұзылулар. Есірткіге жатқызылған барбитураттар: созылмалы интоксикация кезіндегі психикалық және соматикалық бұзылулар. LSD және галлюциногендер. Нашақорлықтың алдын алудағы орта медициналық персоналдың рөлі. Дәрілік заттар кезіндегі психикалық бұзылулар. Атропиндік делирийдің клиникалық ерекшеліктері. Барбитураттармен жедел және созылмалы улану – делирий, эпилептиформды синдром, псевдопараликалық синдром. Нашақорлық пен уытқұмарлықты емдеу және алдын алу.	6
	Барлығы		60 с

OÑTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы		044-67/11
Оқу жұмыс бағдарламасы		17 беттің 12беті

1.8. Оқу және оқыту әдісі:

- Аудиториялық сабақтар: шолу дәрісі, презентация.
  - Симуляциялық сабақтар: шағын топтарда жұмыс істеу , TBL-командада (TEAMBASIDLEARNING) оқу, ST– симуляциялық оқыту, ағымдағы бақылауды жүргізу.
  - Білім алушылардың өзіндік жұмысы: тақырып бойынша электронды презентациялар, реферат, интеллект-карта жасау.
- Оқытушының жетекшілігімен жүргізілетін білім алушының өзіндік жұмысы: шағын топтардағы жұмыс (TBL-командада оқу-BASIDLEARNING), пікірталас.

Қолданылатын әдістер мен технологиялар:

- Small group learning (SGL) – кіші топта жұмыс;
- Cased-based learning (CBL) – шынайы оқиға әдісі;
- Task-based learning (TaskBL) – коммуникативті тапсырма әдісі;
- Team-based learning (TBL) – топта жұмыс істеуге негізделген оқыту әдісі;
- Simulation training (ST) – симуляциялық оқыту;
- Clinical training (CT) – клиникалық оқыту;
- Credit-modular training (CMT) – кредитті-модульді оқыту.

Студенттің білім деңгейін анықтауға арналған әдістер мен технологиялар:

- Multiple Choice Question (MCQ) – көп жауапты тест сұрақтары;
- Oral asking (OA) – ауызша сұрау;
- Short Answer Question (SAQ) – қысқа жауаптар;
- Short case (SC) – нақты ситуацияны қысқаша сипаттау;
- Oral report (OR) – презентация;
- Oral examination (OE) – ауызша емтихан;
- Mini clinical evaluation exercise (MiniCEX) – мини-клиникалық емтихан;
- Direct Observation of Procedural (DOPS) – практикалық процедура бойынша бағалау.

1.9. Оқытудың және сабақ берудің әдістері:

- **Ағымдық бақылау:** тестілеу, ауызша сұрақтарға жауап беру, практикалық дағдыларды бағалау.
- **Аралық бақылау:** тест тапсырмаларын орындау,сұхбаттасу
- **Қорытынды бақылау:** емтихан тест түрінде КТБО да жүргізіледі.

Аттестация

Бағалау	Пайдаланылатын басқару құралдарының сипаттамасы (кейс, жоба, сыни талдау, модельді әзірлеу, презентация, тест ...)	Вес
ТС 1 (ТС А (дәрістер, семинарлар)): жеке және топтық тапсырмалар, топтық тақырыптық талқылауларға қатысу)	Зсыни талдауға арналған тапсырмалар: - бақылау сұрақтары - тапсырмалар -тесттер	15%

O'NTUSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	
Оқу жұмыс бағдарламасы	17 беттің 13беті	

ТС 2 (ТС С (модельдеу)): модельдеу курсына бару, практикалық дағдылардың топтық және жеке жетістіктеріне қатысу.	Практикалық дағдыларды дамыту және құзіреттіліктерді талқылау; Талқыланатын мәселелер бойынша дәлелдерді ұсыну.	15%
Аралық бақылау	Курс тестілері	15%
Емтиханға қабылдау рейтингі		x 60%
Курс бойынша қорытынды бағалау		0-100 баллдан

Білімдерін бағалау шкаласы

Әріп жүйесімен бағалау	Баллдың сандық эквиваленті	Пайыздық қатынасы	Дәстүрлі жүйесімен бағалау
A	4,00	95-100%	Үлгілі
A-	3,67	90-94%	
B+	3,33	85-89%	Жақсы
B	3,00	80-84%	
B-	2,67	75-79%	
C+	2,33	70-74%	Қанағаттанарлық
C	2,00	65-69%	
C-	1,67	60-64%	
D+	1,33	55-59%	
D	1,0	50-54%	Қанағаттанарлықсыз
F _x қайта тапсыру	0,5	24-49%	
F	0	0-24%	

Білім алушылардың білімін бағалау критерийлері

Бағалау критерийлері	<p>Өте жақсы «A»: Студент сұрақтарға толығымен жауап берген жағдайда</p> <p>Жақсы «B+» - «C+»: Студент білімін орта қалыпта жауап берген жағдайда</p> <p>Қанағаттанарлық «C» - «D»: Студент сұрақтарға қанағаттанарлық жағдайда</p> <p>Қанағатсыз «F»: Студент сұрақтарға толық емес жауап берген жағдайда</p>
----------------------	--

Пән бойынша қорытынды баға келесі формула бойынша бақылау формаларының белгіленген арақатынасы негізінде ресми мәлімдемеге енгізілген кезде автоматты түрде есептеледі:

Қорытынды баға = ((ТС (аудиториялар, семинарлар) + ТС модельдеу + ТС (шекаралық бақылау) + CDS) = RD (кіру рейтингі) x 60% + рейтинг (E x 40%)

Емтихан (жеке): қорытынды тест

Оларды іске асыру бойынша нұсқаулықтар (ұсыныстар):

OŃTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	17 беттің 14беті
Оқу жұмыс бағдарламасы		

Аудиторияға (дәрістер, семинарлар) дайындық кезінде берілген үлестірімді мұқият оқып шығыңыз және қайталаңыз.

Бағалау критерийлері:

Қорытынды тест: бүкіл курстың білімі мен түсінігін тексеру.

Тестте 50-ден 100-ге дейін сұрақ, әр дұрыс жауап - 1 балл.

Тапсыру мерзімі

Аяқталған тапсырмаларды жүктеу мерзімі - оқу курсы аяқталғаннан бастап екі апта.

Жеткізілім кешіктірілген жағдайда төмендету коэффициенті қолданылады: мысалы, 0,75 - 0,9

• РД = TC1A+TC2C+TC3+AB+CӨЖ

• ИТ= РДx60%+Е x 40%

1.10. Материалды-техникалық қамтамасыз ету: компьютер, мультимедиялық проектор, клиникаға дейінгі симуляциялық кабинеттер (фантомдар, манекен-симуляторлар, модельдер, плакаттар, науқастарға күтім жасауға арналған заттар)

1.10.1. Әдебиеттер:

Сыздыкова, А.Қ. Психиатрия пәніне арналған тәжірибелік сабақтар: оқу құралы / А. Қ.

Сыздыкова. - Қарағанды : АҚНҰР, 2017. - 158 бет. с.

Күдерінов Т.Қ. Шекаралық психиатрия : оқу құралы / Т. Қ. Күдерінов, М.К. Күдерінова. - 2-ші бас. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 167 бет.

Жарбосынова Б. Б. Сот психиатриясы : оқу құралы / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - 2-ші бас. - Қарағанды : АҚНҰР, 2019. - 230 бет. с

Психопатологические особенности детского, подросткового и юношеского возраста : учебное пособие / Н. Ш. Ахметова. - 3-е изд. - Караганда : АҚНҰР, 2019. - 140 с

Экземпляры: всего: 25 - ЧЗ-2(2), ЧЗ-3(1), АУЛ(22)

Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж/б.]. - 2-бас., өнд. жәнәтолықтыр. - М. :

"Литтерра", 2016. - 576 с

Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Эверо, 2013. - 316 бет.с.

Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова,

Психиатрия и наркология: учебник / Н. Н. Иванец [и др.]. - ; Рек. УМО по мед.и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 832 с. : ил.

Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учебник / Б. Д. Цыганков, С. А. Овсянников ; М-во образования и науки РФ. - ; Рек. ГБОУ ВПО "Первый МГУ им. И. М. Сеченова". - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 496 с.

Жарбосынова, Б. Б. Психиатрия: оқулық / Б. Б. Жарбосынова, Ф. М. Құдиярова. - Алматы : Қазақстан, 2011. - 316 бет с.

Незнанов, Н. Г. Психиатрия: учебник / Н. Г. Незнанов. - ; Рек. ГОУ ВПО ММА им. И. М. Сеченова. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2010. - 496с.

Психиатрия: оқулық / Н. М. Жариков [ж. б.]. - Алматы : Эверо, 2010. - 524 бет. с.

Цыганков, Б. Д. Психиатрия: учеб. для вузов / Б. Д. Цыганков. - Рек. Учеб.-методическим объедин. по мед. и фарм. образованию вузов России. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2009

1.10.2. Қосымша әдебиеттер:

Сарсембаев, К. Т. Психиатрия және наркология. Тест тапсырмаларының жинағы: оқу құралы = Психиатрия и наркология. Сборник тестовых заданий : учебное пособие / К. Т.

Сарсембаев. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2016. - 304 бет. С

OÑTÚSTIK-QAZAQSTAN MEDISINA AKADEMIASY «Оңтүстік Қазақстан медицина академиясы» АҚ	 SKMA -1979-	SOUTH KAZAKHSTAN MEDICAL ACADEMY АО «Южно-Казахстанская медицинская академия»
«Клиникалық пәндер» кафедрасы	044-67/11	
Оқу жұмыс бағдарламасы	17 беттің 15беті	

Ардт, П. Психосоматика и психотерапия. Справочник: справочник / П. Ардт, Н. Клинген ; Пер. с нем. - М. : Медпресс-информ, 2014. - 368 с. : ил.

Сарсембаев, К. Т. Психиатрия тестілік тапсырмалар түрінде: оқулық = Психиатрия в форме тестовых заданий : учебник / К. Т. Сарсембаев ; ҚР денсаулық сақтау министрлігі; С. А. Асфендияров атындағы ҚҰМУ. - Алматы : Эверо, 2012. - 392 бет. с.

Менделевич, В. Д. Психиатрическая пропедевтика: практическое рук. / В. Д. Менделевич. - 5-е изд., перераб. и доп. - М. : ГЭОТАР - Медиа, 2012. - 576 с.

Гейслер, Е. В. Психиатрия: конспект лекций / Е. В. Гейслер, А. А. Дроздов. - М. : Эксмо, 2007. - 159 с.

1.10.3. Ақпаратпен қамтамасыз ету және интернет ресурстар

№	Атауы	Сілтеме
1	Электронды кітапхана	http://lib.ukma.kz
2	Электронды каталог - ішкі пайдаланушылар үшін - сыртқы пайдаланушылар үшін	http://10.10.202.52 http://89.218.155.74
3	Республикалық жоғары оқу орындары аралық электронды кітапхана	http://rmebrk.kz/
4	«Студент кеңесшісі» Медициналық ЖОО электронды кітапханасы	http://www.studmedlib.ru
5	«Параграф» ақпараттық жүйе «Медицина» бөлімі	https://online.zakon.kz/Medicine
6	«Заң» құқықтық ақпараттың электронды дереккөзі	https://zan.kz
7	Ғылыми электрондық кітапхана	https://elibrary.ru/
8	«BooksMed» электронды кітапханасы	http://www.booksmed.com

Қосымша – 1.

Пәннің оқыту нәтижелерін бағалау критерийлері

ОН №	Оқыту нәтижелерінің атауы	Қанағаттанарлықсыз	Қанағаттанарлық	Жақсы	Өте жақсы
ОН1	Студенттің науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін талдау дәрежесі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін білмейді.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін қанағаттанарлық деңгейде біледі.	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін жақсы деңгейде біледі	Науқасты денсаулықты нығайту, оңалту және аурулардың алдын алу мәселелеріне үйрету бойынша өз іс-әрекеттерін біледі.

ОН 2	Студенттің денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыру бойынша шешімдер қабылдауы.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінбейді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды бойынша қанағаттанарлық деңгейде түсінеді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды жақсы деңгейде түсінеді.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша зерттеулерді жүзеге асыруды түсінеді.
ОН3	Студенттің денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын жасай алу дәрежесі.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қолдана алмайды.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қанағаттанарлық деңгейде қолданады.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын жақсы деңгейде қолданады.	Денсаулықты нығайту және аурулардың алдын алу бойынша дәлелді ақпарат пен барабар оқу материалдарын пайдалана отырып, пациентті оқыту жоспарын қолданады.
ОН4	Студенттің денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсету дәрежесі.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсете алмайды.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді қанағаттанарлық деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді жақсы деңгейде көрсетеді.	Денсаулықты нығайту, оңалту және аурудың алдын алу бойынша пациенттің қажеттіліктері мен проблемаларын анықтауда этикалық принциптерді көрсетеді.

ОН5	Студенттің жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын көрсету.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдай алмайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын қанағаттанарлық деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын жақсы деңгейде талдайды.	Жеке пациенттерге ауызша және тиімді ақпараттық-коммуникациялық технологияларды пайдалана отырып, өз бетінше кеңес беру, нұсқау беру, қолдау және оқыту дағдыларын талдайды.
-----	--	--	---	---	--